

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Духът прави силата

КУРСОВА РАБОТА

ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕОРИИ

Изготвил:

Проверил:

София, 2015

I. Коментари върху текстовете на изучаваните икономисти от основните теоретични школи в икономическата наука

Текст №3 Как разделението на труда увеличава производството?

Според Адам Смит увеличението на производствената сила на труда е резултат от разделението на труда. Например, при производството на топлийки необученият за тази дейност работник, не би могъл да произведе продукция. При разделението обаче на операциите по дейността – като важното занятие да се изготви една топлийка е разделено на около осемнадесет отделни операции, изпълнявани от отделни работници всяка една операция или по две-три операции, производството на топлийки се осъществява, т.е. налице е производство.

Във всяко друго производство последиците от разделението на труда – отделни операции от дейността -, въпреки че не във всички производства трудът може да бъде подразделен до такава степен, нито да бъде сведен до толкова прости операции, резултатът с увеличаване на производството е налице. Разделението на труда, доколкото може да бъде въведено, във всеки занаят води до пропорционално увеличение на производителната сила на труда. Именно обособяването на различни професии и занаяти е, изглежда, резултат от това предимство. Трудът, необходим за производството на едно завършено изделие, се разделя между голям брой работници. Това се прилага както в промишлеността, така и в земеделието. Тъй като различни видове труд при земеделието са обусловени от различните времена в годината, различни хора са заети с различните дейности. Невъзможността обаче за пълно и цялостно обособяване на всички различни видове труд, прилагани в земеделието, е може би причина, поради която нарастването на производителната сила на труда в това занятие да изостава с това в промишлеността.

Голямото увеличение на количеството работа, което вследствие на разделението на труда са способни да извършат един и същи брой хора, се дължи на три различни обстоятелства:

- Повишена сръчност на всеки отделен работник;
- Икономия на време (което обикновено се губи при преминаването на един вид труд към друг);
- Изобретяването на голям брой машини, които улесняват и съкращават труда и дават възможност на един човек да върши работата на много хора.

Развитието на сръчността на работника по необходимост увеличава количеството работа, което той може да върши. Разделението на труда свежда работата на всеки един работник до проста операция, вследствие на което тази операция се превръща в основно и единствено занятие за този работник. Така, по необходимост, се увеличава сръчността на дадения работник.

Голяма е изгодата, която се получава от спестяването на времето от преминаването на един вид работа към друг, защото не е възможно бързо да се преминава от един вид работа към друг. Свързано е с това, че другият вид работа се извършва на друго място и със съвсем различни за целта инструменти.

Трудът изключително много се улеснява и съкращава чрез използването на съответните за целта машини. А изобретяването на всяка една машина, улесняваща и съкращаваща труда, се дължи на първоначалното разделение на труда.

Голямото увеличение на производството във всички различни занаяти в резултат на разделението на труда води в добре управляваното общество до всеобщо изобилие, разпростиращо се върху най-низшите слоеве на народа.

Текст №14 Защо Англия трябва да произвежда сукно, а Португалия – вино?

Според Дейвид Рикардо никакво разширение на външната търговия няма да увеличи непосредствено общата сума на стойността в една страна. Това е така, защото стойността на всички чуждестранни стоки се измерва с количеството продукт на собствената земя и трудът, който се разменя срещу тях. Не би могло да се получи по-голяма стойност, ако чрез откриването на нови пазари се получава двойно по-голямо количество чуждестранни стоки срещу дадено количество от собствените.

Поради твърдението, че голямата печалба, получавана от отделни търговци чрез външната търговия, повишава общата норма на печалбата в страната и че прехвърлянето на капитал от други отрасли в новата и изгодна външна търговия повишава изобщо цените, с което се увеличава печалбата, е довело до неразбирането защо Англия трябва да произвежда сукно, а Португалия – вино, например, т.е. всеки да се вмести в собственото си производство.

Печалбите в различните отрасли имат тенденцията да се съгласуват една с друга, заедно да се повишават и да падат. Несъмнено това е така, обаче не равенството на печалбите ще бъде резултат от общото повишение на печалбите, а печалбата в облагодетелствания отрасъл на търговия бързо ще падне до общото равнище. Случва се така, защото по необходимост ще се отделя по-малко капитал за останалите – необлагодетелстваните – отрасли, което няма да повиши тяхната цена. За купуването на